

Sosial şəbəkədə aktiv olan, orda yazılan mesajları özü cavablandırان rektor. Eyni zamanda feysbuk profilində mobil nömrəsini də yazıb. Söhbət İlahiyyat İnstitutunun rektoru Ceyhun Məmmədovdan gedir. Deyir ki, istənilən tələbə istənilən vaxt institutda onun qəbuluna düşə bilər, sadəcə olaraq, tələbənin ona çıxış imkanının çox olması üstünlükdür. Bu, həm də işçiləri daha da məsuliyyətli edir.

- Müsahibədən öncə feysbuk profilinizə də bir nəzər yetirdim. Diqqətimi çəkən mobil telefon nömrənizi qeyd etməyiniz oldu. Bunu özünü istəmisiniz, yoxsa bilmədən belə qalıb?

- (Gülür) Özüm qeyd etmişəm. İnstitut olaraq biz ictimaiyyətlə, tələbələrimizlə münasibəti şəffaf qurmağa çalışırıq. Mobil telefon nömrəm demək olar ki, bir çox tələbəmizdə var. Mətbuatla da çox açıq şəkildə işləyirik. İstəyirik ki, institutda, eləcə də mənim rektor kimi fəaliyyətimdə cəmiyyət üçün aydın olmayan məqam qalmasın. İnstitut yeni yaradılıb və cəmiyyət üçün fə-

qurduq ki, bütün rəhbər heyət auditoriyalara girir. Mən də institutda müəllim kimi çalışıram və bu fəaliyyət mənə böyük imkanlar yaradır. Tələblərlə müəllim kimi də ünsiyyətdə oluram. Səmimiyyətlə yanaşı, diqqət, qayğı bu işdə önəmlidir. Bəzən tələbənin problemi olur. Bu zaman onu dinləmək, hansı hissələr keçirdiyini düşünmək lazımdır. Tələbə o ünsiyyəti gördəndən sonra dediyiniz münasibət öz-özünə formalaşmış olur. Yaxud tələbələrle bir yerdə rayonlara səfərlərimiz olub, Cocuq Mərcanlıya, Qubaya getmişik. Bu zaman mən tələbələrle eyni avtobusda getməyi üstün tuturam. Bəzən tələbələrə qərribə gəlir ki, rektor bizimlə oturub, amma bu, bizim münasibətlərimizi daha da rahatlaşdırır.

- Bu cür ünsiyyəti vaxt cəhətdən çatdırmaq olur?

- Biz tələbə tələbələr deyil, eyni zamanda valideynlərin zəngləri ilə qarşılaşırıq. Elə olub ki, saatlarla telefonda hansısa valideynlə danışmışam. O baxımdan bu, bizə bəzən çətinlik yaradır. İş saatımız çoxdur. Səhər tezdən - yeddi, səkkizin yansı işdə oluram, axşam səkkizin yansı gedirəm. Bir ildir ki, institut yaradılıb, hər işi qurmaq lazım idi, ona görə kollektivimiz bu bir il

mağa çalışır. Bu mənada sizin bu gün tələbələr üçün etməyə çalışdığınız nələri tələbə vaxtı görməmişdiniz?

- (Gülür) Mən ölkə xaricində - Suriya Ərəb Respublikasında təhsil almışam. O vaxt ölkədən xaricə təhsil üçün getmək indiki qədər asan deyildi. Şərqsünas, tarixçi olmaq istəyirdim. Bir gün valideynlərim gəldi ki, belə bir imkan var, ilk dəfə Azərbaycandan xaricə tələbələr göndərilir, istəyirik sən də göndərək. Getdik və tələbəlik illərimiz çox çətin oldu. Yataqxana, qida ilə bağlı problemlər yaşayırdıq. Ölkənin adət-ənənələri tam fərqli idi. Birinci iki il müxtəlif səbəblərdən Azərbaycana gəlmədim. Yay tətildən istifadə edərək öz biliklərimi artır-

“Mobil telefon nömrəm əksər tələbəmizdə var”

Ceyhun Məmmədov: “Hansı çətinlikləri yaşamışıqsa, bizim tələbələrin onlarla üzləşməməsi üçün var gücümüzlə çalışırıq”

Aygün Asımqızı

liyətimiz maraqlıdır. Ona görə ilk gündən fəaliyyətimizi bu cür qurmağa çalışmışıq. Telefonla yanaşı, sosial şəbəkə vasitəsilə mesajlar gəlir, onlara da cavab vermək lazımdır. Təbii bu cür işləmək çətinlikdir, amma biz işimizi elə qurmuşuq ki, ünsiyyət asan olsun.

- Tələbələr nömrənə bilirlər, maraqlıdır, zəng vururlar?

- Mesaj yazan, zəng edən çox olur. Yayda tətilə çıxsaq da, o müddətdə də tələbələr dəfələrlə zəng ediblər, mesaj yazıblar. Biz hesab edirik ki, uğurun ən vacib elementlərindən biri ünsiyyətdir. Telefon, sosial şəbəkə bir tərəfə, tələbənin istənilən vaxt gəlib köməkçiyə, eyni zamanda bizim qəbul otağına məlumat verərək qəbulu düşə bilər. Məqsədimiz davamlı, sıx təmasda olmaq, eger hər hansı problem varsa, onu zamanında bilək. Mən işlərin gedişini davamlı izləyirəm. Əməkdaşlarımız müxtəlif mənbələrdən əldə edib mənə çatdırırlar, eyni zamanda tələblərlə sıx ünsiyyətdə olub, onlardan öyrənirəm. Nə planları var? Hansı fəndə çətinlik çəkirlər? Nə kimi yeniliklər görmək istəyirlər? Bu sualların cavabını onlardan öyrənmək mənə maraqlıdır.

- İnstitutda nə qədər tələbə təhsil alır? Çünki düşünə bilərəm ki, digər universitetlərdəki qədər tələbə yoxdur, ona görə belə ünsiyyət qurmaq alınır.

- Ötən il 109 tələbəmiz var idi, bu il də 76 nəfər qəbul olub. Ümumilikdə, 185 edir. Biz bu şəraiti yaradıq, amma bütün tələbələr zəng etmir, mesaj yazmır axı. İşimizi elə qurmuşuq ki, tələbələr ən son məqamda məni axtarırlar. Əgər digər işçilər problemi həll edə bilməzsə, tələbə rektora müraciət etməli olduğunu hiss etdiyində o zaman mənimlə əlaqə saxlayır. Tələbənin mənə çıxış imkanının olması həm də işçiləri daha məsuliyyətli olmağa sövq edir. Çünki bilirlər ki, tələbənin probleminə diqqət-siz yanaşsalar, tələbə mənimlə əlaqə saxlayacaq. Düzdür, bu, bir az bizim cəmiyyətin alışdığı metod deyil, amma təhsil müəssisəsinin uğur qazanması üçün rektor tələbənin nə düşündüyünü bilməlidir.

- “Ceyhun müəllim nəinki biz tələbələrin dostudur, o həm də müəllim və valideyndir” deyə yazmışdı bir tələbə. Tələbənin rektoru haqqında bu cür düşüncəsi nəyin sayəsində olub?

- Tələbənin mənə valideyn kimi yanaşdığını hiss edirəm. Bunun başlıca səbəbi səmimiyyət, tələbələrə açıq olmaqdır. İlk gündən belə sistem

ərzində çox gərgin rejimlə işlədi. Hər birimiz günümüzün 15 saata yaxınını işə həsr edirik. Bəzən işdə çatdırı bilmirik, mesajlara evdə cavab veririk. Elə olur ki, yazmışam, gecə ayılında baxmışam ki, tələbə, ya valideyn institutun səhifəsinə, ya mənə sual yazıb, onunla məşğul olmuşam. Bu cür mesaj çoxluğu əsasən, qəbul ərfəsinde özünü göstərir.

- İnstitutun səhifəsinə də nəzarət edirsiniz?

- Bəli, bəzən səhifəyə bu işi görən adamlardan çox özüm baxıram (Gülür). Vaxt olduqca təbii ki bunu edirəm. Bəzən yoruluram, amma bu, ümumi iş xeyrinədir.

- Tez-tez tələbələr üçün tövsiyələrinizi paylaşırırsınız. Buna ehtiyac hiss etdiniz?

- Bu gün sosial şəbəkələr güclü tribunadır və biz oradan müxtəlif məqsədlər üçün istifadə edə bilərik. Hesab etdim ki, iş təcrübəmi, tələbələrle ünsiyyət zamanı qarşılaşdığım məsələləri auditoriya ilə yanaşı, bir də bu vasitəylə tələblərə çatdırım, gələcək fəaliyyətinə nə isə bir töhfə verim.

- Bir tövsiyənz də belə idi: “Bilin ki, yarımcıq müəssisəni heç kəmə lazım deyil”.

- Hesab edirəm ki, insan öz sahəsinin peşəkari olmalı, çalışdığı işi ürəyini qoymağı bacarmalı, sahəsi ilə bağlı daim üzərində işləməlidir. Öz sahəsinin dərinliklərini bilməyən, sahəsində baş verən yeniliklərlə maraqlanmayan insan

mağa çalışdım. Tələbəlik illərində müəyyən çətinliklər yaşadım. Ona görə bu gün tələbə hansı hissələri keçirə, hansı çətinliklərlə üzləşə bilərsə, onları təsəvvür edə bilərəm. Hansı çətinlikləri yaşamışıqsa, onlarla bizim tələbələrin üzləşməməsi üçün bütün səyimizlə çalışırıq. Tez-tez müəllimlərimizə də deyirəm ki, tələbələrle maraqlansınlar. Çünki çoxunun valideyni burda yoxdur, bəzən tələbənin pula, ya başqa nəyəsə ehtiyacı olur. Bəzi tələbələrin imkanları həddindən artıq zəifdir.

- Bunu universitet üçün edirsiniz, yoxsa insanlıq naminə?

- İlk olaraq vətəndaşlıq borcumuzdur. Biz vəzifəyə əmanət kimi yanaşırıq. Ölkə başçısı etimad göstərib, mənə bu təhsil müəssisəsinə rektor təyin edib. Çalışmalıyam ki, bu etimadı doğruldum. Və bu gənclər gələcəkdə ölkəmizin inkişafına böyük töhfə verə bilərlər. Həm də insanlıq borcudur. Hər zaman qarşımdakı insanı öz yerinə qoymağa çalışıram. Özümə istəmədiyim rəftarı başqasına da istəmirəm. Bir-birimizə bu diqqət və qayğıni göstərməliyik ki, nəticələr də yaxşı olsun. Ruzi də, imkan da insana ona görə verilir ki, bunu paylaşsınlar.

- “Bir-birimizə” dediniz. Tələbələr buna qarşılığı necə verirlər?

- Bizim bir kriteriyamız var: onların təhsili. Məqami düşdü deyirəm, amma bu haqda çox danışmaq da istəmirəm. Bəzən “tələbələrle bu qədər yaxın olmağa ehtiyac yoxdur” kimi stereotiplərə əsaslanan fikirlər olur. Tələbələrin bütün diqqətinin təhsildə olması üçün biz bunları edirik. Etdiyimizin qarşılığı yalnız o ola bilər, layiqli vətəndaş kimi yetişmək, peşəkər kadr olmaq.

- İlahiyyat İnstitutu deyəndə burda ancaq

dinin tədris olunduğunu düşünənlər də var. Dini tədris burda ümumi təhsilin neçə faizini təşkil edir?

- Bəli, biz də bu cür fikirlərlə rastlaşırıq, elə bilirlər ki, burda ancaq din öyrədilir. Əslində isə elə deyil. İlahiyyat İnstitutunun fərqi nədən ibarətdir? Burda bütün universitetlərdə keçirilən məcburi fənlər tədris olunur. Sosiologiya, psixologiya, fəlsəfə, multikulturalizm, xarici dil, nitq mədəniyyəti və s. Bütün fənlərin hamısı tədris olunur. Digər fənlərlə dinin tədris faizi əlli əlliəyir. Düzdür, bəzi ölkələrin ilahiyyat institutlarında yalnız din tədris olunur. Amma bura, dünyəvi təhsil müəssisəsidir. Hesab edirik ki, institutu bitirən şəxslər üçün həm dünyəvi biliklər önəmlidir, həm də dini. Bunlardan biri olmayan da quşun bir qanadı əskik kimi olar.

- Din ümumilikdə həssas məsələdir. Bu mövzuda tədris də diqqət tələb edir.

- İlahiyyat İnstitutu olaraq dövlətin bizim qarşımızda qoyduğu məqsəd öz dini təhsil sistemimizi qurmaqdır. Bu sistem milli, vətənpərvər ruhda olmalı, təəssübkeşlikdən, radikalılıqdan uzaq olmalıdır.

- 1 il ərzində institutda nəyi qura bildiniz? Qarşıda hansı hədəflər var?

- Bir il ərzində qarşımıza bir neçə hədəf qoymuşduq. Tədris sistemini qurmaq, peşəkər kadrların işə cəlb olunması, tələbələrin qəbul balının artırılması kimi hədəflərimiz var idi, bunları etdik. Qarşımıza məqsəd qoymuşduq ki, xarici universitetlərlə əlaqələrimizi daha da gücləndirək. Həmçinin yeni dərslərlərin yazılması qarşıya məqsəd qoyulmuşdu. Artıq bu istiqamətdə xeyli işlər görmüşük. İnstitutun kitabxanasının zənginləşdirilməsi kimi məqsədlər var idi, genişmiqyaslı planlar həyata keçirdik, əvvəl 14000 kitab var idisə, indi 20 000 kitab var. Dərslərlərin bir hissəsi artıq hazırdır. Növbəti ildə qarşımızda duran əsas hədəflərdən biri elektron təhsil sisteminin qurulmasıdır. İkili diplomlar, tələbə, müəllim mübadiləsi üçün işlər görmək üçün çalışırıq. Xarici mütəxəssislərin müəyyən müddətə institutumuzda cəlb edilməsi, xarici universitetlərlə əlaqələr, xaricdə yaşayan həmvətənlərimizin institutda təhsil alması üçün şərait yaradılması istiqamətində işlər gedir. Yeni binamızda təmir gedir, növbəti aylarda ora köçməyə hazırlaşırıq. İnstitutun fəaliyyətinin daha da təkmilləşdirilməsi, genişləndirilməsi, ölkə xaricində tanınması istiqamətində fəaliyyətlərin qurulması, tələbələrə mənəvi dəstək, müəllimlərimizin bilik və bacarıqlarının artırılması, eyni zamanda İlahiyyat İnstitutunda müxtəlif seminarların təşkili istiqamətində də fəaliyyət qurmağa çalışırıq. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə xeyli iş görüldü. İnstitutun saytı istifadə verilib, 3 dildə hər gün fəaliyyətimiz barədə orda məlumatlar yayımlanır. Hazırda saytımızın ərəb dilində işləməyə çalışırıq. Məqsəd institutun bölgənin, ümumiyyətlə, dünyanın aparıcı təhsil müəssisələrindən biri olmasıdır. Hesab edirik ki, bunun üçün çox geniş imkanlar var.

- Bir övladınız var. Tələbələrə dost, valideyn yanaşmasında olmağa çalışırırsınız. Bəs övladınızla münasibəti necə qurursunuz?

- 16 yaşlı bir oğlum var. Hesab edirəm ki, indiki gənclərlə dostluq etmək lazımdır və mən də buna çalışıram. Dostluq etmək, daha yaxşı münasibət qurmaq, daha çox ünsiyyətdə olmaq önəmlidir. İndiki gənclərin düşüncələri, yanaşmaları bir qədər fərqlidir. Biz çalışırıq ki, onlarla dostluq edək, fikir mübadiləsi aparaq. Ümumiyyətlə, həmişə mövcud olan məsələdir, valideyn bir şey istəyir, övlad başqa bir şey. Hər halda bu yaş dövrü bizdən diqqətli, ehtiyatlı olmağı tələb edir.